

Noves adquisicions

Les noves adquisicions del Museu Marítim de Barcelona

Les col·leccions del Museu Marítim de Barcelona (MMB) s'han enriquit aquests darrers mesos amb la incorporació de diferents objectes, documents i fotografies, alguns dels quals procedents de donacions i d'altres de comprats; i també amb la incorporació de patrimoni procedent del desaparegut Consorci El Far. El valor que tenen és molt gran, ja que permeten de recuperar petits bocins de la nostra història marítima.

En primer lloc, destaquem les donacions, que no paren de créixer i que demostren que el MMB ha aconseguit de guanyar-se la confiança i el reconeixement de la nostra comunitat. L'Àngel Guevara ha fet una donació consistent en una embarcació pneumàtica Zodiac feta a Espanya als anys 1960, una de les primeres de manufactura nacional sota llicència, completa, amb tots els elements, incloses fundes i baca per al transport a sobre d'un cotxe; en el mateix lot hi ha també una mostra de materials d'esquí nàutic (esquís, armilla, etc.) i de pesca submarina. Un altra donació destacada és una embarcació de gran valor patrimonial, el llagut *Santa Espina*, construït el 1928 a Banyuls de la Marenda pel mestre Bonaventura Colomines. Als anys 1970 va ser recuperada i restaurada per Clovis Aloujes i, amb el nom actual, ha format part durant anys de la flota de vela llatina de Catalunya (fins que va ser donada al museu pels antics propietaris, Alberto Guardiola, Pedro de Prada, Tomas Moret, Xavier, Laura i David Pàrreras, i Maria Rosario Aceves). Aquesta embarcació, de 10,04 m d'eslora, 3,05 m de mànega i 1,10 m de puntal, i amb un pes de 7,27 tones, s'està restaurant i tornarà a l'aigua com a part de la flota del museu. En Vicenç Céspedes ens ha donat un exemplar d'embarcació de regates de la classe Europa, en perfecte estat, amb matrícula E-591, de fibra i fusta, de construcció nacional, amb la seva vela i el seu carro d'avarada; en el mateix lot venia una vela de patí català, amb el número 1454.

Al costat dels materials tot just esmentats, cal agrair donacions de materials diversos (documents, fotografies, instruments, etc.) de les persones i institucions següents:

Manel Isnard; Roger Marcet; Associació de Maquinistes Navals; Sílvia Dahl; Enrique Escribano; Jordi Montoro; Jaume Cifré; Manuel Garcia; Pasqual d'Ossó; Josep Maria Vicens; Albert Campanera; Xavier Agramont; Vicente Sanahuja; Albert Ventosa; Joan Vicens; Joan Gallego; Victor Chus; Laureano García; Manel Brull; Josep Lluís Balfegó; Salvador Maluquer; Joaquim Cabezas; Esther Llorca; Gabriel Gómez; Acciona/Trasmediterránea; Laura Martínez; Vicente Pérez; Associació de Federacions Esportives de

Catalunya; Josep Escanilla; Amics del Museu Marítim de Barcelona; Josep Ramon Reventós; Vicens Forner, i Arisa.

Pel que fa a les compres, la peça més destacada és, sense cap mena de dubte, una pintura de final del segle ^{xviii}, que representa la ciutat de Barcelona, la vista típica des del mar (veure la imatge). La pintura es va adquirir a la casa La Suite, de Barcelona. També s'han comprat, en subhasta, a la casa Soler i Llach de Barcelona, dos cartells propagandístics de la Guerra Civil (veure la imatge), uns quants documents sobre el comerç a Cuba a mitjan segle ^{xix} i una fotografia original d'Agustí Centelles: el retrat del campió de rem dels anys 1930, Gàsliba. Afegim-hi una darrera compra: un lot de més de 300 plaques de vidre estereoscòpiques inèdites sobre vaixells, comprades a la casa Moncomic de Granollers. Es tracta de fotografies de vaixells al port de Barcelona vers el 1920, totes d'un gran interès.

Finalment, cal fer esment del patrimoni que s'ha incorporat al museu procedent del Consorci El Far. A banda de les embarcacions que es comenten més avall, s'hi ha incorporat una important biblioteca de tema marítim (especialitzada en la nàutica esportiva); una col·lecció de models d'embarcacions de treball de la costa catalana, feta pels alumnes de la primera escola-taller del Consorci a començament de la dècada dels 1990; una col·lecció de plànols d'embarcacions, i també altres elements vinculats a les activitats marítimes. En són la part més destacada, sens dubte, les embarcacions, però en conjunt es tracta d'incorporar al museu un capital humà i material que permeti una gestió més òptima dels recursos humans i materials.

LA FLOTA DEL CONSORCI EL FAR

Amb la desaparició del Consorci El Far, i la incorporació al Consorci de les Drassanes Reials i Museu Marítim de Barcelona del seu patrimoni, han entrat a formar part de les col·leccions del museu cinc embarcacions: el iot *Far de Barcelona*, els llaguts balears *Far de Formentera* i *Far de Cabrera*, l'embarcació de lleure *Far Barceloneta*, i la muleta de l'Ebre *Mare Nostrum*. Cada una d'aquestes embarcacions té un valor específic i representa una tipologia interessant per alguna raó determinada.

Les quatre primeres són embarcacions en actiu, totalment operatives, que se sumen a la flota del museu com a extensió a l'aigua, al servei de diferents activitats culturals i pedagògiques. El conjunt forma ara una col·lecció d'embarcacions de gran interès que, exposades de forma permanent al port de Barcelona, presenten una mostra única de vaixells històrics i tradicionals. La flota del Museu Marítim és formada per un total de deu bastiments en diferent situació d'operativitat, però destinats en tot cas a mantenir una vida activa a la mar.

PINTURA QUE REPRESENTA LA BARCELONA DEL SEGLE XVII

Número d'inventari: pendent

Autor: desconegut

Matèria: tela, fusta

Tècnica: oli sobre tela

Mides: 182 cm d'alçària x 300 cm d'amplada

Cronologia: final del segle XVII

Procedència: adquirida a la casa de subhastes La Suite de Barcelona.

Aquest oli sobre tela reproduïx, amb petites variacions, un gravat fet a París per la casa Boisseau, l'any 1645. La pintura porta per títol *Nouvelle description de la fameuse ville de Barcelone capitale de la province de Catalogne*. Mostra la Barcelona de la segona

meitat del segle XVII, abans de les grans transformacions experimentades per causa de la guerra de Successió: per exemple, la construcció de la Ciutadella a llevant de la ciutat. Tot indica que la pintura és de final del segle XVII o de començament del segle XVIII. Aviat començarà un procés de restauració, per tal d'assegurar la bona conservació de la pintura i de millorar l'observació de l'obra. Cal assegurar l'adhesió de la pintura a la tela, eliminar la brutícia i tots els materials que s'hi han afegit al llarg dels anys. Una vegada recuperat l'aspecte original de l'obra, es reintegraran els punts on s'ha perdut la preparació i la pintura. El temps estimat per dur a terme aquest tractament és de quatre a cinc mesos.

CARTELL DE PROPAGANDA DE LA GUERRA CIVIL: PRO-KOMSOMOL

Número d'inventari: pendent

Autor: Joventuts Socialistes Unificades de Catalunya (Oliva, impremta Atlántida)

Matèria: paper

Tècnica: litografia

Mides: 100 x 70 cm

Cronologia: 1936-1937

Procedència: adquirit a la casa de subhastes Soler i Llach de Barcelona.

El *Komsomol* era un vapor soviètic que portava armes i mercaderies a l'Espanya republicana durant els primers mesos de la Guerra Civil (1936-1939). El nom *Komsomol* és una contracció del nom rus de la Unió Comunista de la Joventut, l'organització jove del Partit Comunista de la Unió Soviètica. Durant el conflicte, l'URSS va subministrar ajut militar i logístic a la República, mentre que Itàlia i Alemanya feien exactament el mateix amb el bàndol sollevat. El *Komsomol* feia el tercer viatge amb material de guerra quan va ser interceptat i enfonsat pel creuer *Canarias* davant les costes d'Orà, el 12 de desembre de 1936. Arran de l'atac, es va obrir una subscripció popular per tal de recaptar diners i compensar l'URSS per la pèrdua. Sembla que la iniciativa va partir de l'Associació d'Amics de la Unió Soviètica. Aquest fet va esdevenir un acte més de propaganda, amb la producció de cartells (aquest n'és un exemplar, però se'n van fer d'altres), publicacions, conferències, etc. El cartell que ha adquirit el museu fa referència al comitè català creat a aquest efecte, i enumera totes les institucions que hi participaven de manera activa.